

EL LLENGUATGE

La permanent

É s ben sabut que el català no posseeix el verb corresponent al verb del castellà «permanecer». Dit d'una altra manera, que la forma «permanèixer», usada encara per alguns en el llenguatge col·loquial i que aconsegueix de tant en tant d'esmunyir-se en textos impresos, no és sinó un castellanisme considerat inadmissible, denunciat ja per Fabrà i que trobem avui recollit a tots els vocabularis de barbarismes. També se sol saber que hom proposa el verb *romandre* com a equivalent català del castellà «permanecer», encara que cal advertir contínuament que el castellà ha desenvolupat notablement l'ús d'aquest verb i que seria desentencat de recórrer a *romandre* en tots els casos en què el castellà diu «permanecer». Així, expressant-nos espontàniament, diem habitualment *S'estava quiet* o *Aquella tarda es va quedar a casa*, que són frases que el castellà resol molt sovint amb el verb «permanecer». I, encara, cal comptar amb el verb *restar*, amb el qual podem resoldre moltes construccions en què es tracta d'expressar una idea afi. Sí que posem, en canvi, l'adjectiu *permanent* i el seu derivat el substantiu *permanència*, amb una significació ben coneguda. Com se sap, l'adjectiu *permanent* ha esdevingut, a més, un substantiu del femení, per reducció del grup nominal *ondulació permanent* en què actuava com a complement de nom; és el mateix cas d'altres adjectius com *dirigible*, *imperdible* o *específic*, que han esdevingut substantius per reducció dels grups nominals *globus dirigible*, *agulla imperdible* i *remei específic*.

No és cap fet insòlit ni arbitrari, tal com algú a vegades sembla donar a entendre, que el català posseeixi l'adjectiu *permanent* sense posseir, en canvi, el verb que va originar aquest adjectiu. Que en una llengua existeixi un mot derivat d'un altre no vol pas dir que hagi de posseir també el mot primitiu. El cas de *permanent* no és excepcional: totes les llengües romàniques posseeixen nombrosíssims mots que eren derivats llatins sense que els hagin pervingut els primitius respectius.

É s el cas, per exemple, de *intel·ligent*, mot de formació anàloga a *permanent*, comú al castellà i al francès, però cap de les tres llengües no posseeix el verb original. *Agent* també és un mot comú a totes tres però només el francès té «agir». El català té *vigent* i *vigir* però en castellà la inexistència del verb no priva que posseeixi l'adjectiu «vigente».

Albert Jané